

Modern rabszolgasors a gyerekfocistáknál

Noha már sokan és sokszor zászlajukra tűzték az utánpótlás-nevelés fontosságát, illetve a fejlődés útjait, úgy fest, az előbbre jutásnak még vannak gátjai, s a labdával barátkozó gyermekek könnyen rabjai lehetnek a honi focibörtönnek. Bár rengeteg szabályozásban utolértük már Európát, az úgymond amatőr szerződések máig megmaradtak. Aki pedig nem írja alá (nem hosszabbítja meg) ezeket a papírokat, könnyen kegyvesztetté válhat – amint az történetünk inkognitójukat egyelőre megőrizni kívánó szereplőivel is megesett.

Hirdetés

Szerződések, kegyvesztettség, vezetői nyomás: mintha nem is a játékról szólna a gyermekfutball...

(Fotó: Németh Ferenc)

Eldugott, csendes belvárosi kávézó: párizsi, New York-i, madridi stílusok egyvelege. A forró eszpresszó mögül két aggódó szempár figyel kétségbeesetten. Viseltes papírdosszié mélyéről emléklapok, oklevelek kerülnek elő; egy fiúcska szárnypróbálgatásainak első írásos nyomai, a 14 esztendő gyermekben rejlő istenadta tehetség díszes papírra vetett bizonyítékai.

„Mit tehetnénk? Szeret focizni!”

A szülői büszkeség azonban keserű aggállyal vegyül. Szólhatna a diskurzus Gergő cseleiről, töretlen fejlődéséről, korát meghazudtoló játékontelligenciájáról, ám jó magyar módi szerint nemigen számít, mi történik a pályán. A labdázgatást kezitusa váltotta fel, a zöldasztalnál csak az erősebb érvényesülhet. Az egyik oldalon anyuka és apuka, velük szemben pedig felsorakoztak a hazai focidzsungel utánpótlás-nevelésben érdekelt bozótharcosai: az érintett egyesületektől kezdve egészen a szereplőket akarva-akaratlanul adminisztrációs útvesztőkbe belekényszerítő szövetségig.

Marakodnak a gyermekén, a gyermekért – de legfőképpen vélt vagy valós igazukért küzdenek, ki-ki a maga módján.

PROFI ELEMEEK JELENNEK MEG AZ UTÁNPÓTLÁSBAN

A szülőkből „szabadságharcosok” lesznek, hogy modernkori rabszolgasorsra ítélt gyermekük szoros láncait lazábbra állítsák, vagy mindjárt le is oldják. Hogy a kamaszoknak, például Gergőnek is, megmaradjon a játék öröme és szépsége – amiért annak idején először labdába rúgtak.

„Hát nem erről kellene szólnia az egésznek?!” – érkezik mandinerből az atyai kérdés.

Ehelyett már tizenévesen úgy érzi magát a gyerek, mintha húspiacon lenne kelendő árucikk.

„A nevelőegyesületek idehaza úgymond amatőr sportolói szerződéseket kötnek – panasolja Gergő édesapja. – Ha például egy kilencévesrel ilyen aláíratnak, lehetséges, hogy a gyermek egy életre foglya marad ennek a kényszerű megállapodásnak.”

Mivel idehaza alig találni klubot, amely tágra nyitja pénztárcáját egy utánpótláskorú játékos elcsábításakor, kizárólag a szülő tudja kivásárolni saját gyermekét – feltéve, hogy van miből.

„Európában tizenhat éves kortól léteznek képzési szerződések – emeli ki a sportjogász. – Ezek két esztendeig kötik az adott játékost az egyesülethez, és szó sincs róla, hogy amatőr sportolói

megállapodások lennének. Később, ha a labdarúgó nagykorú lesz, nyilván a teljesítményétől függően kaphat profi vagy amatőr szerződést. Az ötéves kortól megköthető, illetve a gazdasági társaságként kötelezően megkötendő amatőr sportolói megállapodás azonban furcsa hungarikum...”

Aggályos, mert a profi futball elemeit emeli be az utánpótlásba.

Megmérgezi a romlatlan gyermeki lelkek addig oly kedves világát.

KEGYVESZTETT LEHET, AKI NEM ENGED A NYOMÁSNAK

Gergő sok száz sorstársával együtt rabja lett a hazai „focibörtönnek”.

A szülők három évvel ezelőtt – eleget téve az egyedülálló honi szabályozásnak – egy fővárosi sportegyesülethez írtak alá amatőr sportolói szerződést, amely most, a nyáron járt le.

„Már tavaly szeptemberben megkerestek bennünket, hogy hosszabbítsunk – emlékezik vissza az apuka. – A szezon végéig még mintegy tíz hónap volt hátra, így hát a vezetőktől türelmet és gondolkodási időt kértünk.”

De hiába, mert az egyesület részéről addig-addig erőltették a mihamarabbi választ (úgy, mint további öt játékos esetében), mígnem Gergő szülei nemet mondtak az idő előtti, kényszerű szerződéshosszabbításra.

„A klub tulajdonosa személyesen közölte: gyermekünk, bár ő a csapat kapitánya, nem játszhat – vesz érdekes fordulatot a történet. – A fiunk novemberben csakis a bajnokik utolsó perceiben kapott játéklehetőséget, később elvették tőle a kapitányi karszalagot, majd egyáltalán nem léphetett pályára. Mivel már az öltözőben is téma lett a hosszabbítása körüli hercehurca, azt gondoltuk: váltani kell. Megrendült a bizalmunk...”

Főképp mert közben Gergő fejéhez vágták: szülei tönkreteszik a pályafutását.

Januárban a fiatal focistát Angliába várták próbajátékra, ám a kiutazáshoz kellett az egyesület beleegyezése is. Csakhogy...

„...ennek feltétele volt, hogy aláírjam az újabb három évre szóló szerződést. Már csak elvből sem tehettem meg! Igaz, az egyesület végül visszavonta a tilalmat, a rendkívüli havazás miatt Gergő fiam mégsem tudott elutazni.”

Hogy nem egyedülálló esetről van szó, íme, rögtön egy másik példa: Attila szülei sem írtak alá szeptemberben, így a fiatal labdarúgó hasonló sorsra jutott, mint Gergő; fél évig egyetlen hivatalos mérkőzést sem játszott, játszhatott az egyesületében.

„A fiamat nagyon megviselték a történetek – szakad fel jókora sóhaj az apából. – Szerencsére a szövetség a segítségünkre sietett, amikor májusban elkezdődött az U15-ös országos válogatott

keret kialakítása. Bár az egyesülete nem javasolta Gergőt a kiválasztónapra, kérvényt írtam az MLSZ-hez: legalább nézzék meg a fiamat. Így aztán a szövetség meghívására elmehetett a telki foglalkozásra, a szakemberek pedig beválasztották az U15-ös csapat húszas keretébe, amelynek most is tagja – és már négyszer játszott a válogatottban.”

ELVESZNEK A FIATALOK A FURCSA KÖRFORGÁSBAN

„A gyermek és ifjúsági futball a nevelési költségek és a tervezett, majd gyorsan visszavont szolidaritási hozzájárulás dacára sem az üzletről, hanem a nevelésről és a képzésről szól – hangsúlyozza a sportjogász. – Inkább amolyan erőfitogtatást vélek felfedezni a háttérben...”

A sportágbeli ökölczata vesztese pedig – újra és újra – az utánpótlás. Gergő édesapja most felvette a kesztyűt. Adatokat gyűjt össze, szabályzatokat tanulmányoz, érintetteket keres, hogy egyszer részletes levelében megírja panaszát az Európai Labdarúgó-szövetségnek (UEFA) is. „Most mondja meg, nem ebben a körforgásban vesznek el a tehetségeink? – érkezik az újabb – költőinek szánt – kérdés az édesapától. – Sosem hittük volna, hogy ilyet mondunk, hiszen Gergő az egyetlen gyermekünk, de odáig jutottunk: inkább menjen külföldre, távol a családtól, távol tőlünk. Ugye, drágám?” – fordul az addig szótlanul ücsörgő feleségéhez, aki elcsukló hangon rebegi: „A szívem szakadna bele...”

VOLESZÁK GÁBOR
nemzeti sport online